

NIEUWSBRIEF

Aan: Gemeenteraden Regio Alkmaar
Van: Colleges regio Alkmaar: Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest
Betreft: **Raadsinformatie brief Regio Alkmaar | Q4 2023**
Datum: 4 januari 2024

Geacht raadslid,

Regio Alkmaar is het samenwerkingsverband van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest. Samen trekken wij op en richten ons speciaal op de focusonderwerpen Wonen, Duurzame Bereikbaarheid en Energie-innovatie. Want: samen staan we sterker. Team Regio Alkmaar geeft vorm aan deze samenwerking. U ontvangt met deze nieuwsbrief een update van de ontwikkelingen voor wat betreft de focusonderwerpen.

Algemeen

Regio Deal

Er gebeurt veel op het gebied van regionale samenwerking. Zo hebben de 17 gemeenten in Noord-Holland Noord, de 3 onderwijsinstellingen en de 3 ondernemersvertegenwoordigingen gezamenlijk een voorstel voor een Regio Deal ontwikkeld en ingediend. Het voorstel is gericht op het tegengaan van verdere verschraving van de sociaaleconomische situatie en het verbeteren van de leefbaarheid in deze regio. Gelet op de grote opgaven in de regio, de hoge ambitie en de unieke samenwerking vraagt Noord-Holland Noord om een maximale rijksbijdrage van € 40 miljoen voor deze Regio Deal onder de titel 'Samen Noord-Holland Noord versterken'. Met deze aanvraag zet de regio Noord-Holland Noord in op:

Beter leren: het vasthouden en aantrekken van praktisch en theoretisch geschoolden naar de regio;
Beter werken: het verbeteren van het vestigingsklimaat voor huidige en toekomstige ondernemers;
Beter leven: het bieden van een aantrekkelijke woonomgeving.

De uitrol van deze programmaliijnen naar projecten en initiatieven moet nog plaatsvinden en wel spoedig, want we willen als regio klaar staan op het moment dat het Rijk hierover positief beslist. Dit weten we omstreeks maart 2024. Daarnaast verwachten we in dit eerste kwartaal het vervolg op de Focusagenda aan u te presenteren. Vorig jaar hebben we daarover met u van gedachten gewisseld, en inmiddels is alle input verwerkt en zal het rapport aan de colleges worden aangeboden.

Nico van Ginkel, regio secretaris

Wonen

- Bestuurlijk trekkers: Jasper Nieuwenhuizen/ Paul Slettenhaar
- Programmamanager: Lutine de Boer

Regio Alkmaar werkt, zowel ambtelijk als bestuurlijk, samen met zes gemeenten op regionaal niveau en met de regio's De Kop en Westfriesland op bovenregionaal niveau. Iedere eerste woensdag van de maand vindt het Focusoverleg Wonen plaats voor de wethouders Wonen van Regio Alkmaar. De regio's en de provincie overleggen bestuurlijk in het BO 'Wonen Noord – Holland Noord', waarbij regelmatig ook 'De Woon Gangmakers' - als partner uit de markt - vanuit Regio Alkmaar aansluit en een vertegenwoordiging van BZK.

In het kader van de Woondeal 2023 met BZK zet Regio Alkmaar in op deelregionale versnellingstafels, die per gemeente georganiseerd worden. Drie deelregionale versnellingstafels/bouwberaden zijn inmiddels gehouden, voor Bergen, Heiloo en Dijk en Waard. Regio Alkmaar organiseert samen met De Woon Gangmakers de komende maanden nog drie deelregionale versnellingstafels: voor Alkmaar, Castricum en Uitgeest, aan de hand van de 'Handreiking Aan Tafel!' van BZK. Insteek is dat marktpartijen overleggen op projectniveau met gemeentelijke projectleiders, met het doel om knelpunten te inventariseren en deze terug te koppelen naar de regionale en landelijke versnellingstafel. Een aantal aandachtspunten die naar voren kwamen uit de eerste drie versnellingstafels waren de onzekerheid over gevolgen van de aankomende Omgevingswet, inzet en prioritering van capaciteit, marktomstandigheden (zijn vraag en aanbod goed op elkaar afgestemd), netcongestie en stikstofproblematiek.

Regio Alkmaar heeft in het Woonakkoord 2021 met de provincie en in de Woondeal 2023 met provincie en BZK afgesproken minimaal 2000 woningen per jaar te realiseren, tot een totaal van minimaal 20.000 woningen in 2030. In 2023 is Regio Alkmaar een heel eind gekomen, maar heeft de target niet helemaal gehaald (o.a. vanwege eerste post-Covidjaar, capaciteits-issues en stikstofproblematiek). In 2023 is er wel een eindsprint ingezet met een aantal vastgestelde bestemmingsplannen. Sowieso staan voor 2024 en 2025 ruim meer dan 2000 woningen per jaar gepland in Regio Alkmaar.

Regio Alkmaar is een partnerschap aangegaan met de firma [Clappform](#) om een regionaal woningbouw-dashboard te realiseren. Dit moet leiden tot een scherpere analyse van de 'boeggolf' in de woningbouw-programmering.

Overig nieuws:

- De realisatieovereenkomst 'Flexwonen' met BZK is in november door minister De Jonge getekend.
- Gedeputeerde Beemsterboer was aanwezig bij het Regionaal Focusoverleg van 6 december in Dijk en Waard.
- De provinciale versnellingstafel is op 15 december geweest, in aanwezigheid van gedeputeerde Beemsterboer en wethouders uit Noord-Holland Noord
- Regio Noord-Holland Noord heeft op 18 december een Bestuurlijk Overleg Woondeal NHN gevoerd met minister De Jonge.

Energie-innovatie

- Bestuurlijk trekkers: Ernest Briët, Christian Schouten
- Programmamanager: Wim Joosten

49% Reductie in 2030 en klimaatneutraal in 2050, dat is de opgave van het Klimaatakkoord. Deze uitdagende doelstelling vergt van de regio een plan om dit te bereiken. Het is noodzaak, maar biedt tegelijk ook kansen om van Regio Alkmaar een koploper te maken op het gebied van duurzaamheid en alternatieve energie, terwijl energie-innovatie ook een belangrijke aanjager van economische ontwikkeling kan zijn. Om deze ambities te realiseren zorgt Regio Alkmaar voor een innovatieve aanpak. Wat zijn de recente ontwikkelingen?

Taskforce Energie-Infrastructuur – netcongestie

Het elektriciteitsnetwerk heeft op verschillende plekken in de provincie zijn maximale capaciteit bereikt. Resultaat: netcongestie. De provincie Noord-Holland, netbeheerders Liander, TenneT en gemeenten werken samen in de Taskforce Energie-infrastructuur.

Er zijn 3 sporen:

- Versnellen realisatie energie infrastructuur (oplossen van de knelpunten van vandaag)
- Integraal programmeren: energiesysteem van de toekomst
- Slimme energie-oplossingen (efficiënter benutten van de bestaande infrastructuur)

Deze 3 sporen zijn belangrijke onderdelen van de nieuwe focusagenda. Er wordt binnen de regio een team gecreëerd, met bezetting vanuit de gemeenten, dat zich richt op netcongestie en zelflevering. Binnen de regio zal kennis worden uitgewisseld, maar ook worden gewerkt aan het bij elkaar brengen van opwek en vraag. Daarnaast wordt verkend hoe kan worden samengewerkt. Wat kan worden geleerd van coöperaties, wat zijn b.v. juridische en financiële uitdagingen en oplossingen? Naast een ambtelijke bezetting is er binnen het team ook technische en financiële expertise aangehaakt en er wordt samengewerkt met ONHN en het Centrum voor Verduurzaming.

Het centrum voor verduurzaming

Het centrum voor verduurzaming is in november 'live' gegaan met [een website](#) nadat op 6 juli de handtekening was gezet door verschillende bestuurders. Dit centrum is 'voor en door ondernemers'. Vanuit deze insteek hebben Ontwikkelingsbedrijf NHN en Regio Alkmaar ondernemers bij elkaar gebracht en de samenwerking gefaciliteerd. Dit heeft geresulteerd in de vorming van een bestuur, een raad van advies en de aanstelling van een kwartiermaker: Demi Loet-Loetoe. Hij is gestart met de ontwikkeling van de organisatie (structuur, processen en systemen) en de ontwikkeling van diensten die aansluiten bij behoeften van ondernemers. De eerste diensten worden aangeboden en hierbij is, waar mogelijk, gebruik gemaakt van bestaande lokale initiatieven (o.a. Castricum en Heiloo) om zodoende snel te kunnen starten vanuit lokaal draagvlak.

Netcongestie – Bedrijven

Netcongestie is een groot probleem voor bedrijven. Voorbeeldprojecten en blauwdrukken zorgen voor een toetsing en versnelde toepassingen van werkende oplossingen. Regio Alkmaar is betrokken (initiërend en faciliterend) bij uitdagingen/oplossingen op twee niveaus. Voorbeeldprojecten en blauwdrukken voor: bedrijventerreinen en individuele grotere bedrijven.

Wat betreft de bedrijventerreinen: er ligt een aanpak en financiering klaar om een haalbaarheidsstudie 'Smart grid Breekland' te ontwikkelen. Het is nu aan de ondernemers om een finaal akkoord te geven op deze studie. De studie is van belang voor Breekland, maar zal ook leiden tot een blauwdruk voor andere bedrijven.

Wat betreft individuele bedrijven: in samenwerking met West-Friesland en Ontwikkelingsbedrijf NHN is een pilot gestart bij Gourmet, een teeltbedrijf van sjalotten en uien in Grootebroek. Hier zijn zowel processen als de layout (gebouwen) op basis van data geanalyseerd, is de invulling voor het energiesysteem 2.0 bepaald en aldus een generieke blauwdruk ontwikkeld.

Ontwikkeling applicatie 'meetbaar maken inspanningen duurzaamheid'

De energietransitie is ingrijpend en complex. Overzicht houden is lastig, maar data helpt hierbij. Vanuit de behoefte om inzicht te krijgen in de resultaten van de inspanningen met betrekking tot duurzaamheid is de Duurzaamheidsmonitor ontwikkeld. De ontwikkeling ervan bevindt zich in een afrondende fase, zodat deze naar verwachting begin 2024 zal kunnen worden geïntroduceerd.

Duurzame bereikbaarheid

- Bestuurlijk trekkers: Nils Langedijk/ Rob Opdam
- Programmamanager: Martine Berkenbosch

MIRT

Het afgelopen jaar hebben we met het bureau APPM een start gemaakt om ons voor te bereiden voor het doen van een MIRT¹-aanvraag bij het Rijk voor de regio Alkmaar. Daartoe is een Startdocument gemaakt met een drieledige aanpak: het maken van een gezamenlijke, geprioriteerde en gefaseerde investerings-agenda, het verbeteren van de governance, zowel intern in de regio als met de partners van buiten, om te komen tot een coalitie van toonaangevende partijen in de regio die zich verbindt aan de opgave.

¹ Dit is een aanvraag bij het ministerie voor Infrastructuur en Waterstaat. Het gaat om een toekomstige bijdrage uit het fonds Meerjarenprogramma Infrastructuur, ruimte en transport.

Op hoofdlijnen is inmiddels duidelijk op welke onderwerpen de *investeringsagenda* zich richt. Het gaat om:

1. Spoor – Zaancorridor, waaronder de spoorkruising in Castricum
2. Knooppunten, hubs, stationsomgevingen en P+R-locaties.
3. Regionale doorfietsroutes
4. Stroomwegen op peil, primair de ring van Alkmaar (o.a. N242 en N9) en de aansluiting op de A9 bij Heiloo
5. Verkeerveiligheid op de N203, de N9 en N242

Onderwerpen worden mede bekeken en geselecteerd in het licht van de doelstellingen voor *brede welvaart*. Het gaat hierbij om een goede en gezonde leefomgeving (gezondheid en verblijfskwaliteit, stimuleren gezonde en ruimte-efficiënte mobiliteit), verstedelijking (ontwikkeling van een vitale economie en de verstedelijking faciliteren) duurzaamheid en duurzame mobiliteit (een modal shift naar minder mobiliteit en naar schone mobiliteit met fiets en OV) en de bereikbare regio (verkeers-)knooppunten in het OV en op de weg oplossen).

Wat betreft de governance is en wordt er gebouwd aan een organisatie die bestaat uit een Bestuurlijk Overleg (waarbij we gebruik maken van ons Focusoverleg duurzame bereikbaarheid), een directeuren-overleg, een breed strategienoverleg en een klein kernteam die het proces bewaakt. Met het ministerie, ProRail, NS en andere stakeholders is inmiddels ook overleg geweest over onze voorbereidingen voor de MIRT-aanvraag. Door hen vanaf het begin mee te nemen in ons proces proberen we draagvlak te ontwikkelen voor onze aanvraag.

Platform mobiliteit Noord-Holland Noord en MIRT

Qua stakeholders is de provincie een belangrijke partner voor ons voor verschillende onderwerpen. De gedeputeerde vertegenwoordigt ons ook aan de bestuurlijk MIRT tafel. Dit jaar is gestart met het bestuurlijke bovenregionale overleg met het Platform Noord-Holland Noord. In dit overleg participeren naast de gedeputeerde en twee wethouders Mobiliteit van de Regio Alkmaar, ook twee wethouders van de Kop van Noord-Holland en twee van West-Friesland.

Deze laatste twee regio's hebben aangegeven om ook betrokken te worden in het MIRT-proces. Samen met de voorzitter van het Focusoverleg, Nils Langedijk, en bureau APPM hebben we overleg gehad met beide regio's. Zij haken aan bij dit traject.

De Directeur-Generaal Mobiliteit wilde na zijn bezoek aan NHN ook graag keer aan het platform deelnemen. Hij zal aanwezig zijn bij het overleg op 8 maart 2024.

N242

Naar aanleiding van de verkenning van de N242 en het groot onderhoud is er participatie geweest voor aan- en omwonenden in dit gebied. De verkenning N242 (inclusief de participatie) is inmiddels afgerond en de uitkomsten worden gedeeld via een publiekssamenvatting.

Er wordt nu aan een tweede concept van het rapport gewerkt. De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard gaan nu eerst aan de slag met de oplossingen voor de korte termijn.

De resultaten van de Verkenning N242 voor de middellange en lange termijn zouden kunnen worden meegenomen in het traject van de Investeringsagenda Regio Alkmaar/NHN.

Toekomstbeeld Mobiliteit²

Na een tijdelijke vermindering van mobiliteit tijdens de coronaperiode staan de files als vanouds weer op de snelwegen. Het Kennis Instituut Mobiliteit³ heeft drie scenario's gepubliceerd voor de periode tot aan 2028 voor alle vervoerswijzen:

Scenario 2019 t.o.v. 2028	Afgelegde afstand Hoofdwegennet	Reistijdverlies Hoofdwegennet	Fiets	Treinreizigers	Tram, bus, metro
minder	4%	4%		-16%	-23%
Basis	10%	18%	20%	-2%	-15%
meer	15%	38%		7%	-4%

Een positieve duurzame ontwikkeling is dat de fiets vrij fors terrein wint. De aanleg van doorfietsroutes samen met de provincie faciliteert deze ontwikkeling.

Subsidie Team (S-TEAM)

- Wim Joosten, Henk Jan Jansen

Het Subsidie TEAM van Regio Alkmaar inspireert, adviseert en faciliteert de gemeenten van Regio Alkmaar bij het benutten van fondsen en subsidies. Er zijn zowel nationale als Europese fondsen beschikbaar voor duurzame ontwikkeling. Het aantal fondsen en de omvang neemt steeds toe, onder andere door de Europese Green Deal. Ook zijn er onlangs veel regelingen bij de Provincie NH opengesteld. Ons doel: collega ambtenaren mobiliseren hier gebruik van te maken!

De afgelopen periode is er gewerkt aan het plan voor S-TEAM 2.0. In het plan is een deels gewijzigde aanpak uitgewerkt. De wijziging houdt in dat de interne processen verder worden geprofessionaliseerd en dat er in een vroeg stadium zal worden samengewerkt.

² Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid | Mobiliteitsbeeld 2023

Voor het verder uitwerken en verbeteren van interne processen van S-TEAM zal worden samengewerkt met gemeente Dijk en Waard, omdat Dijk en Waard al (langer) bezig is met de uitwerking van processen m.b.t. subsidie aanvragen en verwerking.

Bij de (vroeg)tijdige samenwerking zal gebruik worden gemaakt van kennis binnen de BUCH. Het is de bedoeling dat er een proces wordt ingericht waarbij vanuit regelmatig overleg subsidiekansen 'ruim op tijd' in beeld komen, zodat het vinden van partners en het voorbereiden van een aanvraag geen 'haastwerk' wordt.

Einde nieuwsbrief.